



UNIwersytet im. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Prof. dr hab. Katarzyna Meller

Instytut Filologii Polskiej UAM

Zakład Literatury Staropolskiej i Oświecenia

RECENZJA DOROBKU NAUKOWEGO

Pani dr Magdaleny Kuran

**ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych
w dyscyplinie literaturoznawstwo**

Dr Magdalena Kuran jest polonistką wykształconą na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie (dawna Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. KEN w Krakowie). Magisterium uzyskała na podstawie pracy *Hetman Jan Tarnowski w utworach pochwalnych XVI wieku* (1995). Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa (na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, w 2005 r.) na podstawie rozprawy *Retoryka jako narzędzie perswazji w postyllografii polskiej XVI wieku (na przykładzie „Postylli katolickiej” Jakuba Wujka)*; opracowanie opublikowano jako książkę w 2007 r. Promotorem obu prac był Prof. dr hab. Jan Okoń. Obranemu na studiach kierunkowi specjalizacji dr Kuran pozostała wierna przez cały czas pracy naukowej: jest to literatura staropolska i dawna retoryka, a szczególnie kaznodziejstwo od XVI do połowy XVIII w. Badaczka niezmienne też związana jest zawodowo z Uniwersytetem Łódzkim, gdzie pracuje od 1997 r., kolejno w Katedrze Literatury Staropolskiej i Nauk Pomocniczych, Zakładzie Edytorstwa Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii, a ostatnio w Zakładzie Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej z powodzeniem i dobrymi rezultatami łącząc obowiązki badawcze, dydaktyczne i organizacyjne, co jasno wynika z dokumentacji dołączonej do wniosku.

Jako podstawę przewodu habilitacyjnego wskazała monografię autorską *„Przez zarzuconą subtelną bawełnicę”... Cognitio symbolica w kazaniach reformata Antoniego Węgrzynowicza (źródła, zastosowania i konteksty)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2022, ss. 456 (recenzent wydawniczy: dr hab.prof. KUL Wiesław Pawlak). Habilitantka

przedłożyła także do oceny swój podoktorski dorobek naukowy udokumentowany artykułami naukowymi publikowanymi w monografiach wieloautorских oraz czasopismach. Już w tym miejscu można stwierdzić że zarówno pod względem ilościowym, jak i merytorycznym jest to dorobek poważny i oryginalny.

1. Ocena głównego osiągnięcia naukowego.

Polskie kazania barokowe goszczą na warsztacie badaczy dawnej kultury od dawna. Ostatnie półwiecze przyniosło w tej dziedzinie bardzo interesujące ustalenia literaturoznawcze. Badacze przyjmują różne perspektywy poznawcze i metodologie: badają dokonania konkretnych i autorów, stosują kryterium tematyczne (np. kazania pogrzebowe), rozpoznają cechy genologiczne, strukturę retoryczną i metody perswazji, analizują paradygmaty światopoglądu religijnego, propagowane modele duchowości i związane z nimi formy wyrażania i estetyczne wybory. Teksty kaznodziejskie, jako ważna część piśmiennictwa dawnego o tematyce religijnej, zostały na trwałe wprowadzone do materii zgłębianej przez historyków literatury. Na pytanie, z czego wynika badawcza atrakcyjność tej materii tekstowej, kolejną odpowiedź przynosi rozprawa dr Magdaleny Kuran.

Monografia „*Przez zarzucona subtelną bawelnicę...*” - *cognitio symbolica w kazaniach reformata Antoniego Węgrzynowicza (źródła, zastosowania, konteksty)* dotyczy twórczości późnobarokowego kaznodziei, autora siedmiu zbiorów kazań wydanych między 1708 a 1717 rokiem (obejmujących 297 kazań polskich i 94 łacińskie). Węgrzynowicz jest postacią właściwie nie znaną, a znikoma wiedza o nim pozostaje domeną historii kościoła i życia zakonnego w Polsce. Badaczka swoimi studiami wprowadza tego zakonnego pisarza do historii piśmiennictwa początku XVIII stulecia. Zważywszy na wielość talentów Węgrzynowicza - był on nie tylko teologiem, filozofem i retorem, ale, jak ustalono także, w doraźnych potrzebach: malarzem, rzeźbiarzem, rytownikiem, konstruktorem zegarów słonecznych i małej architektury – zasługuje on na rozpoznanie także przez historię innych sztuk i rzemiosł.

Badaczka zamierzyła opisać twórczość kaznodziejską Węgrzynowicza jako realizację tytułowej *cognitionis symbolicae*, zatem struktura jej pracy wynika bezpośrednio z kluczowego, wyeksponowanego w tytule rozprawy pojęcia. Monografia rozwija się w porządku klasycznej narracji historycznoliterackiej: autor- kontekst- dzieło. Dwa początkowe rozdziały prezentują biografię, twórczość i środowisko kaznodziei. Tu skrupulatnie wykorzystano dostępne źródła i opracowania, by w jaśniejszym świetle postawić bieg życia, intelekt i duchowość Węgrzynowicza i jego różnorodne aktywności. To bardzo cenny

fragment rozprawy, niejako stwarzający postać, wydobywający osobowy i osobniczy wymiar historii piśmiennictwa kryjącego się w gatunkowym i rodzajowym uogólnieniu: kaznodziejstwo schyłku baroku. Badaczka dowodzi, iż empiryczny autor i jego jednostkowa biografia pozostaje niezmiennie fascynującym przedmiotem poznania literaturoznawczego. Przekonujący jest wniosek badaczki, iż Węgrzynowicz to człowiek „niepospolitego formatu”.

Drugi rozdział przybliży mało znaną historię reformatów w I Rzeczypospolitej. Ich formacyjna, duszpasterska działalność, prowadzoną w duchu pierwotnych, surowych franciszkańskich reguł, współtworzyła krajobraz polskiego potrydenckiego katolicyzmu. W pracy zwięźle i treściwie opisano charyzmat tego zgromadzenia zakonnego, model edukacji i specyfikę duchowości reformackiej. W ten sposób zarysowane zostały mentalne i intelektualne źródła formacji Węgrzynowicza jako duszpasterza, kaznodziei i pisarza religijnego. Prezentacja dr Kuran także uświadamia w tym punkcie, iż piśmiennictwo reformatów wymaga wnikliwszego niż dotąd wglądu w jego odrębność i swoistość.

Trzeci rozdział wprowadza do sedna monografii, a poświęcony został pojęciu *cognitio symbolica*, które w dalszej części rozprawy będzie kluczem do interpretacji tekstów kaznodziei. Wprawdzie samą formułę badaczka zaczerpnęła z dzieła Antonia Ricciardiego *Commenataria symbolica ... z 1591 r.*, lecz samo pojęcie ma długą i dawną historię. Dr Kuran jest świadoma jego „przed-teologicznych” dziejów, obecności w platońskim, a następnie mistyczno-neoplatońskim myśleniu o symbolu dającym dostęp do bezpośredniego poznania idei i abstrakcyjnych prawd. Badaczka wskazuje na źródło pojęć teologii symbolicznej w bonawenturianizmie, a nowożytne kontynuacje - w istotnych dla reformatów dziełach np. Maximiliana Sandaeusa, Joao da Sylveiry Corneliusa à Lapide. W tym rozdziale monografii starannie rozpoznano aparat terminologiczny, jakim posługiwał się i Węgrzynowicz jako teolog i retor. Osobne miejsce poświęcono teorii biblijnych sensów i alegorezie jako metodzie egzegezy biblijnej.

Rozdział czwarty ma w całości charakter komparatystyczny. W europejskich i polskich kazaniach barokowych na niedziele i święta wskazano charakterystyczne typy formuł tytułowych i ich funkcje. Uwagę skupiła badaczka na tytułach z komponentami poetycko-retorycznymi. Dzięki temu przeglądowi ustalono, że metaforyczne tytuły zapowiadające główną ideę i kompozycję zbioru nie były wyłączną specjalnością Węgrzynowicza, mają już polskich XVI-wiecznych antenatów, liczne europejskie analogie, a przede wszystkim mocne umocowanie w teorii oratorstwa kościelnego.

Dalsza część rozprawy mierzy się z praktyką pisarską Węgrzynowicza. Badaczka zaplanowała i przeprowadziła systematyczną analizę *cognitio symbolica* na różnych poziomach organizacji tekstu: w kompozycji zbioru, pojedynczego kazania i stosowanej argumentacji. Obserwowała jak tytułowa metafora uspoźnia sens tematycznej kolekcji i organizuje jego kompozycję. Najoczywistsza wydaje się metafora użyta w formule tytułowej, która mobilizuje uwagę odbiorcy, sygnalizuje dominantę ideową i wytycza kierunek interpretacji zbioru. Wnikliwe interpretacje objęły „tworzywo” metafor i symboli, proces nabywania przez elementy świata realnego znaczeń duchowych. Badaczka dowodzi, że symbole u Węgrzynowicza pełnią nie tylko funkcję retoryczną, ale i hermeneutyczną. Historycznie rzecz biorąc symbol w służbie teologii poprzedzał wykorzystania literackie, co tu dobitnie pokazano.

Szósty rozdział skupia uwagę na pojedynczych kazaniach, w których tytułowa metafora przybierała kształt metafory ciągłej. Badaczka wybrała do oglądu kazania wielkopiątkowe. Analizy poprzedziła rozpoznaniem dawniejszej tradycji kazań pasyjnych i pasyjnej duchowości franciszkańskiej. Poszukując źródeł inspiracji dla pozornie oryginalnych, a na pewno prowokacyjnych porównań Chrystusa jako *vir dolorum* do zapieczętowanej księgi, robaka, trędowatego i pana młodego, wskazała ich głębokie zakorzenienie w tradycji judaistycznej i chrześcijańskiej oraz kulturze świeckiej.

Ostatni, wielocłonowy rozdział siódmy rozprawy analizuje *cognitio symbolica* na poziomie kaznodziejskiej argumentacji. Zastosowano tu historyczną taksonomię wyłożoną przez Sandta w dziele *Theologia symbolica*. Prawdy religijne zalecał on wyrażać przez *modi loquendi*: *parabolica*, *paroemialis*, *aenigmatica*, *emblematica*, *fabularis*, *hieroglyphica* / *hierographica*. Rozpoznania prowadzone na materiale kazań Węgrzynowicza zostały poprzedzone wprowadzeniem do ówczesnej teorii retorycznej opisującej te gatunki oraz praktyki pisarskiej innych autorów.

Wnioski i podsumowanie badań nad *cognitio symbolica* zebrano w *Zakończeniu*. Zarysowano tu także dłuższą perspektywę, by usytuować działania Węgrzynowicza-hermeneuty wobec nowoczesnej hermeneutyki w dyskursach humanistycznych („*Crux intelligibilis* – od św. Bonawentury do Ricoera”). Rozprawę zamyka obfita bibliografia tekstów źródłowych i opracowań oraz indeksy.

Książka wprost odnosi się do życia i pisarstwa Antoniego Węgrzynowicza. To interesująco poprowadzone studium prozy kaznodziejskiej XVII w., jest zarazem obszerną panoramą kościelnej retoryki barokowej i wnikliwym rozpoznaniem katolickiego modelu

kultury religijnej budowanego i propagowanego w owym czasie w żywym związku z ówczesnym rozumieniem świata. Monografia łączy dwie perspektywy badawcze – historyczną (rekonstrukcyjną) i opisową, zatem uwzględnia zarówno teorię, jak i praktykę retoryczną. Śledzi więc przetworzenia starożytnej tradycji retorycznej w jej spotkaniu z teologią chrześcijańską, przemiany wczesnonowożytnych teorii retorycznych w ich konfesyjnych postaciach i środowiskowych (zakonnych) realizacjach. Główna, w zamierzeniu część monografii, oparta jest na analizie kluczowej dla elokucji Węgrzynowicza *cognitio symbolica*. Badaczka wykazuje, w jaki sposób *cognitio symbolica* organizuje kazania reformata. Pokazuje jak tytułowe metafory, zaprojektowane jako element konstrukcyjny tekstu, decydują ostatecznie o jego wymowie, mocy perswazyjnej i retorycznej atrakcyjności.

Materiału do analizy dostarczyły głównie polskie, ale także łacińskie zbiory kazań Węgrzynowicza. Wiele uwagi poświęca badaczka związkom międzytekstowym. Kontekstualnie pojawiają się też teksty innych ówczesnych autorów, wprowadzając niezbędną perspektywę porównawczą. Istotną cechą wywodu dr Kuran, znacząco wzmacniającą siłę jej argumentacji i budującą rzetelną perspektywę historyczną, są odwołania do dzieł z zakresu teologii, retoryki, homiletyki, egzegezy i symbolografii. Odwołania do innych kazań (by tropić analogie) bądź do dzieł teologicznych (w poszukiwaniu źródeł inwencji) jest oczywiste. Jednak rysuje się tu niewykorzystana, a intrygująca perspektywa relacji z początkiem religijnym tego czasu, dla której kazania mogły być łatwo dostępnym źródłem koncepcyjnego materiału inwencyjnego. Próbkę pożytku z takich analiz odnajdujemy w artykule dr Kuran pt. *Myśli i obrazy w „Rytmach” Mikołaja Sępa Szarzyńskiego a kazania ks. Jakuba Wujka*.

Rozprawę dr Kuran odczytać też można jako refleksję nad kaznodziejstwem reformatów jako formą kultury religijnej, w której objawia się teologia i duchowość dysponowana przez twórcę kazań w artystycznych formach języka symbolicznego; daje ona także pożywkę namysłowi nad kaznodziejstwem jako przejawem kultury intelektualnej w jej zmaganiu między intelektualizmem i afektywnością.

Ogromną zaletą warsztatu badawczego dr Kuran jest systematyczna eksploracja tekstów źródłowych. Dobrze zaplanowane kwerendy w bibliotekach i archiwach klasztornych dały bezpośredni dostęp do tekstów dotąd nie badanych, zapomnianych, przyniosły też odkrycia zupełnie nieznanych przekazów. Z rękopiśmiennych źródeł, zachowanych w reformackim archiwum, np. skryptów retorycznych czy indeksów klasztornych księgozbiorów, badaczka wyprowadziła wiedzę o inspiracjach, kształceniu, możliwych lekturach formujących

umysłowość i duchowość Węgrzynowicza. Zaprezentowane tu omówienia i interpretacje zbiorów kaznodziejskich Węgrzynowicza wpisują się w długą tradycję badań nad historią retoryki, kaznodziejstwa i piśmiennictwa zgromadzeń zakonnych XVII i XVIII w. wieku. Badaczka dobrze ją zna, z ustaleń poprzedników korzysta (co z akrybią dokumentują przypisy i bibliografia) i twórczo je rozwija.

Kończąc ten element recenzji stwierdzam, że monografia autorska *„Przez zarzuconą subtelną bawełnę”... Cognitio symbolica w kazaniach reformata Antoniego Węgrzynowicza (źródła, zastosowania i konteksty)*, jest oryginalnym i znacznym osiągnięciem naukowym.

2. Inne osiągnięcia naukowe

Zasadniczą część opublikowanego dorobku naukowego Habilitantki dotyczy piśmiennictwa religijnego XVI-XVIII w. Dr Magdalena Kuran jako historyk literatury dawnej, szczególnie siedemnastowiecznej, szczególną uwagą darzy dawną prozę kaznodziejską i piśmiennictwo zakonne, a w planie generalnym – retorykę. Badaczka odważnie mierzy się nie tylko z trudną materią źródłową – na barokowym kaznodziejstwie ciąży odium negatywnych ocen stylu, „wad wymowy”, specyficznej ekspresji języka figuratywnego i umysłowego poziomu predyktorów tamtego czasu. Najnowsze badania rewidują te oceny, ale długi cień dawnych opinii o „kazaniach niezwykłej mody” (Potocki) zalega nad tym, potężnym przecież, obszarem dawnej kultury. To rodzi pokusę „rehabilitacji” i idealizacji historii. Daje się zauważyć, że dr Kuran wyraźnie unika wartościowania badanej materii, przedstawia ją *sine ira et studio*, dążąc do zrozumienia tego kulturowego fenomenu.

Poza dwiema monografiami na dorobek publikacyjny dr Kuran składają się 24 rozdziały w recenzowanych monografiach naukowych (w tym 7 przed doktoratem) i 13 artykułów w periodykach (głównie lokalnych). Redagowała też naukowo cztery wieloautorskie monografie. Jest nadto członkiem rady redakcyjnej serii wydawniczej „Analecta Literackie i Językowe” (od 2010 r.), publikowanej przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. Sporządziła 4 recenzje publikacji naukowych dotyczących dawnego piśmiennictwa. Wyrażony publikacjami dorobek naukowy dr Kuran narastał systematycznie od początku jej aktywności badawczej, a zyskał na intensywności w ostatnich latach, co oczywiście świadczy o harmonijnym rozwoju naukowym i obiecująco zapowiada energię przyszłych dociekań, zresztą anonsovanych w autoreferacie. Przedłożony do oceny materiał dowodzi konsekwencji w realizacji przyjętego projektu naukowego, głębokiego rozumienia wagi dociekań źródłowych

oraz gotowości do podejmowania badań nad zagadnieniami, autorami i tekstami nierozpoznanymi czy zapomnianymi.

Tematyka tych prac odzwierciedla aktualne – konsekwentne co do obszaru, lecz w materiale źródłowym zróżnicowane – kierunki jej dociekań. Rozwijając więc refleksję nad kazaniami jako gatunkiem prozy staropolskiej, analizując ich retoryczną organizację, język, ironię i symbolikę jako narzędzie i środek perswazji. Badała też w kazaniach przejawy różnych typów religijności (np. pasyjnej) oraz kazania okolicznościowe powiązane z osobami świeckimi (np. pogrzebowe). Zajmowała się genologicznym aspektem listów pasterskich. Nadto zajmowała się językowym obrazem kobiety, heretyka, osoby Mikołaja Reja, Marii Magdaleny. Wykorzystywała materiał tekstowy z kazań jezuitów: Jakuba Wujka i Stefana Ponińskiego, kazań franciszkańskich (głównie reformackich, a spośród nich Węgrzynowicza), dominikańskich Gabriela Zawieszki, Mikołaja Szomowskiego). Wnikała w problemy edukacji jezuickiej, analizowała księgozbiory klasztorne. To wyliczenie wskazuje na rozległość kwerend źródłowych i systematyczne eksplorowanie dokumentów kaznodziejskiej sztuki słowa. Dodać tu trzeba, że badaczka prezentuje w podoktorskich artykułach zagadnienia odrębne, choć nieodległe od studiów prowadzonych dla głównej monografii. Wszelako omawiane tu artykuły wyraźnie zarysowują horyzont syntezy, ku której ostatecznie badania dr Kuran doprowadziły.

Eksploracja źródeł piśmienniczych do historii kaznodziejstwa staropolskiego pozwoliła Habilitantce rozpoznać przepastne zasoby literatury zupełnie nieznanej, zapomnianej lub zapoznanej. Wybór dzieł *minorum gentium*, wobec rangi wyznaczonej „arcydzielny” dokonaniai pisarzy dawnych, wynikał prawdopodobnie z przekonania, które w pełni podzielam, o niebagatelnej roli tego rodzaju tekstów w formowaniu światopoglądu społeczności uczestniczącej rzadko lub wcale w „wysokiej” kulturze słowa pisanego, a pozostającej wyłącznie w kręgu oratory albo piśmiennictwa popularnego, użytkowego, jakże często powiązanego z wizualnymi artefaktami, czy szerzej – symboliczną reprezentacją duchowego, religijnego uniwersum. Kultura zgromadzeń zakonnych wieków minionych często jest przedmiotem badań historyków Kościoła i duchowości chrześcijańskiej, wszelako ustalenia, które wnieść może historyk literatury znający rozległy kontekst piśmiennictwa, kultury literackiej i intelektualnej doby staropolskiej, reguły komunikacji społecznej, posługujący się narzędziami filologii i zwrócony ku antropologicznemu wymiarowi kultury, przywracają właściwą rangę zakonnemu pisarstwu i jasno oświetlają rysy kultury kręgu zakonnego wieków dawnych. Przykładami wykorzystania tych możliwości badawczych są

częstkowe *case studies* prezentowane w artykułach, a najpełniej - rozprawa habilitacyjna, która wyróżnia się syntetycznym pokrojem, bogactwem analizowanego materiału i wszechstronnością oglądu ukierunkowanego tytułowym problemem. Publikacje dr Kuran, podejmując niektóre wątki obecne we wcześniejszych badaniach poświęconych retoryczności prozy staropolskiej, kaznodziejskiemu barokowemu konceptyzmowi (tu głównie opracowanie Wiesława Pawlaka), czy szerzej: problematyce stylu kazań staropolskich, zawsze wnoszą oryginalną wartość poznawczą. Nowy jest materiał źródłowy – głównie nieznana i niebadana twórczość reformaty Antoniego Węgrzynowicza oraz innych reformatów, nowe są też koncepcje, kategorie i konteksty, które eksponuje i oryginalnie wykorzystuje.

Habilitantka sprawnie posługuje się narzędziami klasycznej filologii, używa z powodzeniem różnych języków naukowego opisu i interpretacji tekstów, z analizą retoryczną i hermeneutyką na czele. Jej interpretacje są mocno osadzone w dobrej znajomości kontekstów stanowiących o tożsamości dawnej kultury. Z jej publikacji wyłania się wizerunek badaczki pełnej pasji, szczerego zaciekawienia fenomenem staropolskich tekstów o tematyce religijnej. Z tej pasji pochodzą ważne osiągnięcia poznawcze.

Rozprawy Habilitantki przedstawiają ją jako badaczkę dojrzałą, skrupulatną, swobodnie i odpowiedzialnie korzystającą z dorobku poprzedników, świadomą własnego warsztatu, zadań i obranych celów. Habilitantka posiada solidny warsztat naukowy - cechuje go znajomość materii staropolskiej kultury, krytyczny osąd zastanej wiedzy oraz dobre rozpoznanie najnowszych ustaleń, także obcojęzyczną; jej badania są zakotwiczone w tekstach źródłowych w ich wielorakiej postaci, eksploruje je rzetelnie, ze znawstwem przedmiotu i oryginalnie interpretuje. Badane przez Habilitantkę teksty dostępne są w starodrukach lub rękopisach wydobywanych w kwerendach archiwów i bibliotek klasztornych, nie posiadają edycji krytycznych. Pod względem formalnym rozprawy dr Kuran są bez zarzutu. Wykład prowadzony jest logicznie i precyzyjnie. Zwraca uwagę przywiązanie do detalu, niezwykła szczegółowość, wręcz drobiazgowość.

Podsumowując tę część recenzji stwierdzam, że dokonania naukowo-badawcze dr Kuran wykraczające poza tzw. główne osiągnięcie, są wartościowe i oryginalne; oceniam je wysoko, gdyż wnoszą do wiedzy o dawnej kulturze cenny materiał źródłowy, rzeczowe ustalenia natury faktograficznej i wnikliwe interpretacje dawnego dziedzictwa kulturowego.

3. Inne osiągnięcia.

Habilitantka ma duże doświadczenie dydaktyczne jako nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia kursowe oraz fakultatywne, według oryginalnych pomysłów własnych. Warto tu dodać, że dydaktykę akademicką poddaje refleksji historycznej i metodycznej, co ujawnia się m.in. w publikacjach: *Działalność dydaktyczna Profesora Doktora Jerzego Starnawskiego w świetle napisanych pod jego opieką prac magisterskich* oraz *Kontakion, trop czy centon — jak uczyć o „Bogurodzicy”?* Wypromowała też siedemnaście prac licencjackich, zrecenzowała osiem prac licencjackich i osiem magisterskich, pełniła funkcję promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim mgr Kamili Zukowskiej (2021). Wypełniała też liczne obowiązki organizacyjne w macierzystej uczelni i angażowała się w działalność popularyzującą naukę (np. jako juror Olimpiady Literatury i Języka Polskiego, prelegent w instytucjach kultury i oświaty). Badaczka jako referentka systematycznie uczestniczyła w krajowych konferencjach naukowych (19 razy), współorganizowała też ważny kongres naukowy poświęcony Piotrowi Skardze (2012) i konferencję na temat piśmiennictwa zakonnego (2010).

Konkluzja recenzji

Dotychczasowy dorobek naukowy dr Magdaleny Kuran, w tym szczególnie monografia *„Przez zarzuconą subtelną bawełnicę”... Cognitio symbolica w kazaniach reformata Antoniego Węgrzynowicza (źródła, zastosowania i konteksty)*, daje solidną podstawę do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego zgodnie z wymogami art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.). Habilitantka posiada specjalistyczne kompetencje filologiczne, historycznoliterackie i historycznokulturowe, posługuje się rzetelnie tradycyjnym i mądrze aplikowanym nowoczesnym warsztatem badawczym. Jej twórczość naukowa po doktoracie pogłębia wiedzę w obranym przedmiocie badań, poszerza horyzonty wiedzy o historycznym dziedzictwie I Rzeczypospolitej, przywraca refleksji historycznoliterackiej autorów zapomnianych lub niedostatecznie w badaniach obecnych. Z dorobkiem naukowym współgrają osiągnięcia dydaktyczne, popularyzatorskie i organizacyjne Habilitantki. Wniosek o nadanie wyższego stopnia naukowego dr Magdalenie Kuran ma w moim przekonaniu solidne uzasadnienie merytoryczne. Wnoszę zatem do Rady Naukowej Dyscypliny Literaturoznawstwo Uniwersytetu Łódzkiego o dopuszczenie dr Magdaleny Kuran do dalszych etapów procedury habilitacyjnej.

Katarzyna Meller



Poznań, 28 września 2024 r.